

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-133/15

H. C. Chavez-Vilchez ir kt.

prieš

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank ir kt.

(Centrale Raad van Beroep prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Sąjungos pilietybė – SESV 20 straipsnis – Gyvenimo valstybėje narėje teisė, nuo kurios priklauso galimybė gauti socialinę paramą ir vaiko išmokas – Trečiosios šalies pilietis, kasdien faktiškai prižiūrintis savo nepilnametį vaiką, šios valstybės narės pilietį – Trečiosios šalies piliečio pareiga įrodyti kito iš tėvų, minėtos valstybės narės piliečio, nesugebėjimą pasirūpinti vaiku – Atsisakymas suteikti teisę gyventi šalyje, dėl kurio vaikas gali būti priverstas išvykti iš valstybės narės ar netgi Sąjungos teritorijos“

Santrauka – 2017 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

1. *Sąjungos pilietybė – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Direktyva 2004/38 – Teisę turintys asmenys – Sąjungos piliečio šeimos nariai, kurie yra trečiosios valstybės piliečiai – Sąlyga – Sąjungos pilietis, įgyvendinęs teisę laisvai judėti*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38 3 straipsnio 1 dalis)

2. *Sąjungos pilietybė – Sutarties nuostatos – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Sąjungos pilietis, grįžtantis į savo pilietybės valstybę narę po gyvenimo kitoje valstybėje narėje vien kaip Sąjungos pilietis – Jo šeimos narių, kurie yra trečiosios valstybės piliečiai, išvestinė teisė gyventi šalyje – Sąlygos – Faktinis Sąjungos piliečio gyvenimas priimančiojoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2004/38 7 ir 16 straipsnius – Šioje direktyvoje numatytų suteikimo sąlygų taikymas pagal analogiją*

(SESV 21 straipsnio 1 dalis; Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38 6 straipsnis, 7 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 16 straipsnio 1 ir 2 dalys)

3. *Sąjungos pilietybė – Sutarties nuostatos – Taikymo asmenų atžvilgiu sritis – Nepilnametis valstybės narės pilietis, kuris niekada nėra pasinaudojęs savo teise laisvai judėti – Įtraukimas – Pasekmės – Vieno iš tėvų, kuris yra trečiosios šalies pilietis ir išlaiko nepilnametį jo pilietybės ir gyvenamosios vietos valstybėje narėje, teisė gyventi ir dirbti šalyje*

(SESV 20 straipsnis)

4. *Sąjungos pilietybė – Sutarties nuostatos – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Vaikas, kuris yra Sąjungos pilietis ir kurio vienas iš tėvų yra trečiosios šalies pilietis – Atsisakymas suteikti teisę gyventi šalyje tam vienam iš tėvų, dėl ko vaikas gali būti priverstas išvykti iš Sąjungos teritorijos – Vaiko ir šio vieno iš tėvų priklausomumo ryšio egzistavimas – Kitas iš tėvų, kuris yra Sąjungos pilietis ir sugeba bei yra pasirengęs vienas kasdien faktiškai prižiūrėti*

vaiką – Aplinkybė, kurios nepakanka norint konstatuoti, kad nėra vaiko ir vieno iš jo tėvų, kuris yra trečiosios šalies pilietis, priklausomumo ryšio – Vertinimas, grindžiamas atsižvelgimu į visas nagrinėjamo atvejo aplinkybes

(SESV 20 straipsnis)

5. *Sąjungos pilietybė – Sutarties nuostatos – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Trečiosios šalies pilietis, kasdien faktiškai prižiūrintis savo vaiką, kuris yra Sąjungos pilietis – Nacionalinės teisės normos, pagal kurias minėto trečiosios šalies piliečio teisė gyventi šalyje susiejama su pareiga įrodyti sprendimo atsisakyti suteikti teisę gyventi šalyje, dėl kurio vaikas gali būti priverstas išvykti iš Sąjungos teritorijos, pasekmes – Leistinumas – Sąlyga – Kompetentingų nacionalinių institucijų pareiga atlikti reikalingus tyrimus, kad galėtų įvertinti sprendimo atsisakyti suteikti tokią teisę pasekmes*

(SESV 20 straipsnis)

1. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 52 punktą)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 54 ir 55 punktus)

3. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 61–63 punktus)

4. SESV 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad, siekiant įvertinti, ar vaikas, Europos Sąjungos pilietis, būtų priverstas apskritai išvykti iš Sąjungos teritorijos ir dėl to netektų galimybės faktiškai pasinaudoti pagrindinėmis teisėmis, kurias jam suteikia šis straipsnis, jeigu vienam iš jo tėvų, trečiosios šalies piliečiui, būtų atsisakyta suteikti teisę gyventi atitinkamoje valstybėje narėje, aplinkybė, kad kitas iš tėvų, Sąjungos pilietis, iš tiesų gali ir yra pasirengęs vienas kasdien faktiškai prižiūrėti vaiką, yra svarbi, bet jos vienos nepakanka tam, kad būtų galima konstatuoti, jog tarp vieno iš tėvų, trečiosios šalies piliečio, ir vaiko nėra tokio priklausomumo ryšio, kad tokio atsisakymo atveju vaikas būtų priverstas taip pat išvykti. Toks vertinimas, siekiant užtikrinti viršesnę atitinkamo vaiko interesą, turi būti atliekamas atsižvelgiant į visas nagrinėjamo atvejo aplinkybes, visų pirma vaiko amžių, fizinį ir emocinį išsivystymą, emocinio ryšio su vienu iš tėvų, Sąjungos piliečiu, ir kitu iš tėvų, trečiosios šalies piliečiu, laipsnį ir grėsmę, kurią išsiskyrimas su pastaruoju sukeltų vaiko pusiausvyrai.

(žr. 72 punktą ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

5. SESV 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybei narei nedraudžiama trečiosios šalies piliečio, vieno iš nepilnamečio vaiko, šios valstybės narės piliečio, tėvų, kuris kasdien faktiškai rūpinasi šiuo vaiku, teisės gyventi savo teritorijoje susieti su šio trečiosios šalies piliečio pareiga pateikti informaciją, įrodančią, kad dėl sprendimo, kuriuo vienam iš tėvų, trečiosios šalies piliečiui, atsisakoma suteikti teisę gyventi šalyje, vaikas negalėtų veiksmingai pasinaudoti pagrindinėmis Sąjungos piliečio statuso teikiamomis teisėmis ir būtų priverstas apskritai išvykti iš Sąjungos teritorijos. Tačiau atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos, remdamosi trečiosios šalies piliečio pateikta informacija, turi atlikti reikalingus tyrimus, kad atsižvelgdamos į visas nagrinėjamo atvejo aplinkybes galėtų įvertinti, ar sprendimas atsisakyti suteikti tokią teisę turės tokių pasekmių.

(žr. 78 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)